

חיי שרה חט"ו שיחה ב'

"הרגלתיו בפי הבריות" הוא רק בפה ולא במעשה, שלכן לא יקח אישה מבנות הארץ. אך מ"מ "רק את בני אל תשב שמה" מפני שבחרן הוא רק "אלוקי שמים". כדי שאברהם יוכל להמשיך אלוקות למטה - "אלוקי הארץ" - הוצרך להוסיף אורות באצילות - "אלוקי שמים".

ברש"י (כד, ז): "ה' אלוקי השמים אשר לקחני מבית אבי: ולא אמר ואלהי הארץ ולמעלה אמר ואשביעך וגו'. אמר לו עכשיו הוא אלהי השמים ואלהי הארץ שהרגלתיו בפי הבריות אבל כשלקחני מבית אבי היה אלהי השמים ולא אלהי הארץ שלא היו באי עולם מכירים בו ושמו לא היה רגיל בארץ".

וצריך להבין: מדוע מעתיק רש"י בד"ה "אשר לקחני מבית אבי", הרי לכאורה אין זה נוגע לזה שלא אמר "ואלוקי הארץ"? ומדוע אומר "ולמעלה אמר ואשביעך" ואינו מביא את לשון השינוי -

ואלוקי הארץ" - אלא רק מרמזו ב"וגו"? ומלשון רש"י "אמר לו" משמע שאברהם הסביר ענין זה לאליעזר (ולא רק שיינה בלשונו מטעם הנ"ל), וצריך להבין היכן מרומז זה בכתוב? ומכל זה משמע שתוכן זה נוגע לשליחותו של אליעזר.

ובהקדים תמי' כללית בכללות הפירוש, והוא, מה נוגע לומר כל זה לאליעזר באמצע הדיבור בנוגע לשידוכו של יצחק?

והביאור בזה: אברהם אמר לאליעזר לקחת אשה מארצי וממולדתי, זאת אומרת שישנה מעלה בחרן, ואם כן ה' קשה לאליעזר מדוע "רק את בני לא תשב שמה", שרוצה שישאר בארץ ישראל, דאם ישנה מעלה בארץ ישראל מדוע לא רצה לקחת אשה מבנות הארץ?

ועל זה מפרש רש"י ש"עכשיו הוא אלוקי הארץ שהרגלתיו בפי הבריות", שזה שבארץ "אשר אנכי יושב בקרב" ה' הוא "אלוקי הארץ", הוא "בפי הבריות" דוקא, בפה ללא פעולה על המעשה. אך מכל מקום לא רצה שישב את יצחק למולדתו כי הקריאה בשם ה', והפעולה ששמו יהי רגיל - על כל פנים - בפי הבריות, התחילה לאחר ש"לקחני מבית אבי", אך בחרן הוא רק "אלוקי השמים".

הביאור בפנימיות הענינים: מדוע מאריך רש"י "עכשיו הוא אלקי השמים ואלוקי הארץ", ולא אמר סתם "אלוקי הארץ"? וי"ל שעכשיו ישנו חידוש גם ב"אלוקי השמים". והביאור: אברם הוא בחי' "אב רם" "שכל הנעלם מכל רעיון", שהמשכות שהמשיך היו באצ' (מבחי' האור שנקצב לאצ' ע"פ סדר ההשתלשלות). וכשהקב"ה אמר לו "לך לך" התחיל להמשיך אלוקות למטה - "אלוקי הארץ", אך כדי שיוכל להמשיך בארץ ה' צריך להמשיך תוספות אורות באצ' - שלמעלה מבחי' האור שהוקצב ע"פ ההשתלשלות, וזהו ההדגשה שעכשיו הוא "אלוקי השמים" ששנעשה עליו גם ב"אלוקי שמים". אך מכל מקום מכיון

שהי' לפני מתן תורה, קודם ביטול הגזירה, לכן ההמשכה למטה לא פעלה בפנימיות
בנבראים, ורק "הרגלתינו בפי הבריות".